

ASSIGNATURES

Projectes 4 - Cultura del disseny (Grup 3)

Si una regla d'or del disseny modern és que el *bon disseny passa desapercbut*, aprendre en disseny implicarà aprendre a observar allò que ha estat pensat per immiscir-se amb discreció en la vida quotidiana. Amb aquesta assignatura s'assajaran diferents procediments amb què experimentar-se el disseny des d'una perspectiva ecosistèmica –contextual a la vegada que especulativa–, així com, sobretot, copsar-ne la invisibilització en tant que una de les seves funcions preuades.

El lloc dels fets serà un museu –preferiblement el Museu del Disseny de Barcelona: el museu servirà d'escenari al llarg de l'assignatura per a l'anàlisi d'objectes de disseny i per experimentar en processos alternatius per a la seva visualització i crítica. Aquest procés implicarà desafiar la cultura de la transparència en un doble sentit, tot posant-se en entredit la neutralitat que habitualment s'associa al *display* d'exposició així com la ideologia de la funcionalitat en el disseny.

Els projectes que es realitzaran al llarg de l'assignatura aniran encaminats a repensar tant el disseny com el museu –el contingut alhora que el contenidor–, a partir d'idear-se intervencions basades en la *reexposició*, la *sobreexposició*, l'*adhesió* i la *sostracció*.

OBJECTIUS FORMATIUS

- ✗ Desenvolupar aproximacions experimentals a l'anàlisi i la crítica del disseny.
- ✗ Comprendre diferents modalitats de pensament crític i la seva articulació amb la pràctica del disseny.
- ✗ Generar projectes en disseny en la intersecció de la crítica institucional i l'especulació.
- ✗ Incidir en els debats en disseny que es generen des dels àmbits de la museologia i la curadoria d'exposicions.
- ✗ Sotmetre a l'anàlisi aspectes de la ideologia funcionalista que encara proliferen en la pràctica i pensament en disseny.

Aquesta assignatura s'imparteix en: Català i castellà

Les tutories es podran realitzar en: Català, castellà i anglès

Codi

106038

Crèdits

6 ECTS

Curs

2

Semestre

2

Matèria

Professorat

Oriol Fontdevila

Llengües

Català Castellà

Prerequisits

No és necessari haver cursat prèviament altres assignatures afins.

Disposició per negociar sortides fora de l'aula i al marge de l'horari establert pel calendari acadèmic: l'assignatura inclou la visita a museus ubicats a Barcelona i la seva àrea metropolitana, així com la trobada amb agents que hi desenvolupen iniciatives, pel que es recomana tenir un cert grau de flexibilitat horària.

Continguts de l'assignatura

1. La transparència no existeix, la neutralitat tampoc

- 1.a. La ideologia de la funció-invisibilització
- 1.b. El funcionalisme: invisibilitzar el disseny
- 1.c. La immediació: invisibilitzar el mitjà en la comunicació
- 1.d. El formalisme: invisibilitzar el lloc d'exposició

2. La crítica: processos i formats

- 2.a. Performativitat i pensament crític
- 2.b. Criticisme, crítica, criticabilitat
- 2.c. Tendències de la crítica en art i disseny
- 2.d. Museologies crítiques

3. El desplegament de controvèrsies en disseny

- 3.a. La re-aparició de les mediacions: estratègies i usos
- 3.b. Pensament no-representacional: el 'tercer agent' en conflicte
- 3.c. Introducció a la ANT, Actor-Networking-Theory
- 3.d. Nocions per a una crítica ecosistèmica del disseny

Metodologia docent i activitats formatives

METODOLOGIA DOCENT

Durant el curs s'alternaran diversos formats de docència:

- ✗ Activitats dirigides: classes teòriques. ECTS: 30%
- ✗ Activitats supervisades: tutories obertes, valoracions conjuntes, recerca i debat en grup. ECTS: 35%
- ✗ Activitats autònomes: conceptualització i desenvolupament de projectes. ECTS: 35%

Part de les sessions implicarà la visita a museus –preferentment el Museu del Disseny de Barcelona– a fi de conèixer les seves col·leccions, familiaritzar-se amb els seus espais i col·laborar amb el seu personal a fi de realitzar les activitats que es proposen amb l'assignatura.

Atesos els imprevistos relacionats amb la COVID-19, part de la docència pot impartir-se telemàticament o de forma deslocalitzada, en espais fora de les instal·lacions de l'escola.

ACTIVITATS FORMATIVES

Assistència i participació en els debats, seminaris i visites que es realitzin fora de l'aula (20%)

Ideació de quatre intervencions amb les quals alterar la ubicació, narrativa i display d'objectes de disseny que es mostren a un museu:

- ✗ Reexposició: intervencions en el display del museu (20%)
- ✗ Sobreexposició: intervencions en la narrativa del museu (20%)
- ✗ Adhesió: intervencions en la formació de la col·lecció (20%)
- ✗ Sostracció: intervencions en l'esfera pública del museu (20%)

Avaluació

SISTEMA D'AVUACIÓ

Avaluació continuada

L'objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor, en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

NORMATIVA GENERAL D'AVUACIÓ

- ✗ Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.
- ✗ Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.
- ✗ Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les

absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

- ✘ En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Els criteris d'avaluació específics de cada un dels treballs de curs seran concretats en la descripció detallada de cada exercici i debatuts a classe amb els estudiants.

PROCÉS DE REVISIÓ

La revisió es pot sol·licitar al professorat corresponent i es realitzarà durant la setmana indicada al calendari lectiu.

PROCÉS DE REAVALUACIÓ

Normativa general

- ✘ No es contemplen sistemes de reavaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.
- ✘ Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Bibliografia i enllaços web

Bolter, Jay David; Grusin, Richard. 2000. *Remediation. Understanding New Media*. MIT Press

Galloway, Alexander R. 2012. *The Interface Effect*. Polity Press

Hall, Stuart. 1977. "Culture, the Media and the 'Ideological Effect'"

Jay, Martin. 2007. *Ojos abatidos. La denigración de la visión en el pensamiento francés del siglo XX*. Akal. Estudios Visuales

Latour, Bruno. 2005. *Reensamblar lo social. Una introducción a la teoría del actor-red*. Manantial

Latour, Bruno. 2008. "A Cautious Prometheus? A Few Steps Toward a Philosophy of Design (with Special Attention to Peter Sloterdijk)"

Midal, Alexandra. 2019. *Design by Accident. For a New History of Design*. Sternberg Press

O'Doherty, Brian. 2011. *Dentro del cubo blanco. La ideología del espacio expositivo*. CENDEAC

Padró, Carla. 2003. "La museologia crítica como una forma de reflexionar sobre los museos como zonas de conflicto e intercambio". Jesús Pedro Lorente (dir.): *Museología crítica y arte contemporáneo*. Pressas Universitaries de Zaragoza

Rogoff, Irit. 2009. "Del criticisme a la crítica y la criticabilidad". Transversal texts.eipcp – European Institute for Progressive Cultural Policies

Sloterdijk, Peter. 2006. *Esferas III*. Siruela

Staniszewski, Mary Anne. 1998. *The Power of Display: A History of Installations at the Museum of Modern Art*. MIT Press

Steyerl, Hito. 2013. *How Not to Be Seen: A Fucking Didactic Educational*. MOV File

Warde, Beatrice. 1930. "The Crystal Goblet, or Why Printing Should Be Invisible"

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- ✗ **CB2** - Que els i les estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- ✗ **CB4** - Que els i les estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- ✗ **CB5** - Que els i les estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència

- ✗ CE1. Analitzar els objectes, comunicacions i espais habitables per a detectar-hi problemes de disseny, aportar solucions alternatives i avaluar la viabilitat social, tecnològica i econòmica.

Competència

- ✗ CE2. Avaluar usos i programar funcions orientats a la concepció i formalització de projectes de disseny.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ CE2.2. Dissenyar un programa d'usos i funcions conduent al desenvolupament de un projecte de disseny.

Competència

- ✗ CE17. Exposar i raonar, de forma oral i escrita, els resultats i els processos de treball dels objectes de disseny propis.

Resultats d'aprenentatge

✕ CE17.2. Realitzar una memòria escrita del projecte i defensar-la oralment

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- ✕ CT3. Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.
- ✕ CT10. Motivació per la qualitat, tant en els plantejaments conceptuals i argumentals, com en la resolució formal i en els detalls de l'acabat final d'un projecte de disseny.
- ✕ CT12. Capacitat per a la integració i síntesi de coneixements adquirits en contextos i situacions diferents, amb flexibilitat i creativitat.
- ✕ CT14. Valorar i fomentar l'ús social de l'entorn i de la comunicació amb atenció especial a l'accessibilitat per a grups d'usuaris i receptors diferents.
- ✕ CT19. Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.

[Inici](#)

[EINA](#)

[Grau de Disseny](#)

[Especialitats](#)

[Pla d'estudis](#)

[Assignatures](#)

[Accés](#)

[Mobilitat](#)

[Pràctiques](#)

[Beques](#)

[Informació acadèmica](#)

[Màsters i postgraus](#)

[Eina/Idea](#)

[Cursos d'estiu](#)

[Alumni](#)

[Empresa](#)

[Internacional](#)

[Projectes](#)

[Recerca](#)

[Biblioteca](#)

[Arxiu](#)

[Qualitat](#)

[Contacte](#)